

TEHNOFERENCE, APMIERINĀTĪBAS AR PĀRA ATTIECĪBĀM SAISTĪBA AR KONFLIKTA VADĪBAS STRATĒGIJAS IZVĒLI

Technoference, Couple's Relationship Satisfaction Correlation Between Conflict Management Strategies Choice

Aija Dudkina

Lida Maslinovska

Latvia

Abstract. *The aim of this scientific research article is to describe the satisfaction with pairs' relationship and conflict management strategies choice correlation between technoference. Pairs' relationship, their formation and long-term existence is influenced by different factors, however, important to prescribe their existence is both partners' satisfaction with them. Quality of the relationship depends on overall life satisfaction. Studies on satisfaction with the pairs relations have a tendency to grow, as evidenced by the number of research databases. For example, in 2015 the database APAPsychNet they are 32 studies, but by June 2016 already 20 studies of the relationship, which are studied more new aspects that are not so far been adequately studied. Studies have been conducted on the use of technology devices impact on pairs' relationships satisfaction with the relationship (for example, Sidelinger, Avash, et.al., 2008, Coyne, et al., 2011). Available sources is a study that analyzes satisfaction with the pairs' relationships correlation with technoference (technical devices in use caused by disruption in the pairs mutual communication), which leads to the conclusion that in this perspective the topic has not yet been adequately studied (Coyne McDaniel, 2016). This study will be determined not only technoference correlation with the satisfaction of pairs relationship and conflict management strategies choice of partners, but will also explore what device causing the most disruption and whether there is technoference correlation with conflict management strategies.*

Keywords: *relationship satisfaction, conflict management strategies, technoference.*

Ievads

Introduction

Pēdējos gados ir noticis sprādziens tehnoloģiju izmantošanā ikdienā, arī ģimenes sadzīvē, jo tiek bieži lietots internets, mobilais tālrunis, klēpjdators, planšete un sazināšanās tiešsaistē, vairākiem ir izveidots profils sociālajā vietnē.

Tehnoloģijas ierīču lietošana pāru saskarsmē ievieš partneru tehnoloģijas izmantošanas ieplūšanu vai pārtraukumus. Tehnoference var notikt jebkura veida starppersonu attiecībās, tā “aci pret aci” sarunās veido pārtraukumus tad, kad partneris pārbauda ierīci, ziņu plūsmu utt., tajā brīdī viņš nav sapratis mirkļa nozīmību un veidojas konflikts (Coyne & McDaniel, 2016). Konflikts var veidoties, kad partneris nejūtas saprasts un novērtēts (Berna group, 2011).

Pētījumā (Coyne et al., 2011) tika noteikti tehnoloģiju veidi, kādus biežāk pāri izmanto, jāatzīmē, ka tika izpētīta vienas ierīces izmantošana, bet tehnoference ir daudzšķautnaina, tā nav tikai kā vienkārša sazināšanās ar citiem, piemēram, indivīdi var pārbaudīt e-pastu, spēlēt spēles, vērot video, klausīties mūziku, iepirkties tiešsaitē, noskaidrot laika apstākļus u.tml., vairāki īsi pārtraukumi varētu būt arī dēļ ierīču apgaismojuma, skaņām un paziņojumiem. Citi pētījumi parāda, ka tehnoloģiju izmantošana pati par sevi ne vienmēr var būt problemātiska romantiskās attiecībās (piemēram, Coyne et al., 2012) konstatēts, ka videospēlēs pavadītais laiks nebija tieši saistīts ar negatīviem rezultātiem romantiskās attiecībās, bet attiecību problēmas var izraisīt konfliktu daudzums par spēļu biežumu, laiku un nekvalitatīvu klātbūtni. Piemēram, kad viens partneris ilgi spēlē videospēles katru dienu, var izraisīt konfliktu un ietekmēt neapmierinātības ar pāru attiecībām veidošanos (Coyne et al., 2012)

Ņemot vērā iepriekš minētos pētījumus, šī pētījuma mērķis ir izpētīt vai pastāv sakarība apmierinātībai ar pāru attiecībām un *tehnoferencei* un vai pastāv sakarība apmierinātībai ar pāra attiecībām un konflikta vadības stratēģijai izvēlei.

Pētījuma teorētiskie aspekti *Theoretical Aspects*

Pētnieki ir sākuši izvērtēt, kā tehnoloģijas var traucēt vai palīdzēt partneriem un laulātajiem satuvināties vienam ar otru. Nesen pētījumā konstatēts, ka lielākā daļa ģimenes locekļu domā, ka tehnoloģiju ietekmei ir bijis pozitīvs raksturs uz viņu ģimenes dzīvi, un tikai 18 % dalībnieku, ka tās pasliktina pāru attiecības (Barna Group, 2011). Tehnoloģijas ļauj pāriem kontaktēties visu dienu (Pettigrew, 2009) un panākt, lai viens otru mierinātu, ja partneris piedzīvo stresu (Dietmar, 2005). Bez tam daži pētījumi liecina, ka tehnoloģijas palīdz satuvināties ar biežu uzmanības pievēršanu viens otram, kas pozitīvi ietekmē apmierinātību ar attiecībām (Sidelinger, Avash, Godorhazy, & Tibbles, 2008) un komunikāciju (Coyne, Stockdale, Busby, Iverson, & Grant, 2011). Lai gan šie pētījumi liecina, ka tehnoloģiju lietošanai var būt pozitīva ietekme attiecībās, daži pētījumi tomēr liecina par pretējo, ka tehnoloģiju izmantošana ikdienā var veidot problēmas romantiskās attiecībās, palielinot konfliktus un izraisot neapmierinātību ar attiecībām (Ahlstrom, Lundberg, u.c., 2012; Coyne et al., 2012.; Schade, Sandberg, Bean, Busby, & Coyne, 2013). Tehnoloģiju izmantošana ir kļuvusi

uzbāzīga ikdienas dzīvē. jo kļūst tik nozīmīga, ka indivīdiem sāk rasties problēmas ar draugiem un ģimenes locekļiem (Elphinston & Noller, 2011; Gentile, Coyne, & Bricolo, 2013).

Agresijas izlāde interneta vidē ļauj atslābināties, tādējādi, samazinot psiholoģisko un fizisko vardarbību partneru attiecībās, kas bija pretēji gaidītajiem pētījuma rezultātiem (Schnurr, Mahatmya, & Basche, 2013).

Pētījumi parāda, ka cilvēki mēģina kontrolēt tehnoloģiju izmantošanu un iesaisti "aci pret aci" komunikācijas laikā, bet izjūt grūtības atteikties pārbaudīt savu ierīci (Jarvenpaa & Lang, 2005., Middleton & Cukier, 2006; Oulasvirta, Rattenbury, Ma, & Raita 2012.; Rainie & Keeter, 2006, in Coyne et al., 2011). 38 % no pētījuma dalībniekiem ziņoja, ka īsziņu vai e-pastu sūtīšana notikusi laikā, kad bijušas sarunas ar saviem partneriem (Coyne et al., 2011).

Veiktie pētījumi liecina, ka tehnoloģijas var traucēt attiecības, jo viena ceturtā un vairāk no Amerikas pieaugušajiem ir izjutuši, ka tūlīt ir jāatbild uz telefona zvanu pat tad, kad vajag pārtraukt maltīti vai tikšanos (piemēram, Rainie & Keeter, 2006).

Pētījumi atklāja, ka mobilo tālrunu izmantošana nojauc robežas starp darbu un mājām, kā rezultātā, rodas negatīvs noskaņojums, un neapmierinātība ar ģimenes dzīvi (Chesley 2005; Mazmanian et al., 2005). Darba ņēmēji bieži rada izjūtu, ka kontrolē ar tehnoloģiju un ierīču izmantošanu, bet pētnieki iebilst, ka šī kontroles izjūta ir vairāk kā ilūzija (Middleton & Cukier, 2006). Pētījumi liecina, ka daži tehnoloģijas izmantošanas veidi ir uzbāzīgi un traucē attiecībām ikdienas dzīvē.

Apmierinātība ar attiecībām termins psiholoģijā norāda uz to, cik persona ir laimīga konkrētajās attiecībās (Rusbult, Martz, & Agnew, 1998). Būtībā apmierinātības funkcija ir kā globāls attiecību „izjūtu termometrs”. Apmierinātība ar attiecībām, vispārēji, ir kā konstruktors, ar ko var izpētīt saikni starp attiecību kvalitāti un mērķu progresu (Hendrick, 1988; Bradbury, Fincham, & Beach, 2000). Apmierinātībai ar pāru attiecībām definēta noteikta nozīme vai tā saucamais „uzskats” (daži cilvēki caurmērā ir vairāk apmierināti ar attiecībām, nekā pārējie), vienlaikus termina izpratnē kā galvenā sastāvdaļa jāmin apmierinātības ar attiecībām svārstīgums, atkarībā no tā, kāda tā ir patreizējā brīdī (Bradbury et al., 2000).

Pētījumu rezultāti parāda, ka apmierinātību ar pāru attiecībām definē kā galveno novērtējumu laulībai vai tuvām attiecībām, apmierinātību ar pāru attiecībām var ietekmēt konfliktu biežums (Fincham & Bradbury, 1987).

Pāru attiecībās nepieciešama orientācija uz otru cilvēku (māka saprast viņu, būt uzmanīgam pret otru, ņemot vērā viņa gaumi, intereses un vēlmes), saskarsme bez konfliktiem, uzticēšanās un empātija (patiesa līdzpārdzīvošana otram, emocionāla atsaucība attiecībā uz viņa likstām, aktīva palīdzība), intīmā dzīve un mājas, kas ir ne tikai apdzīvojamā platība, bet gan vieta, kur var atpūsties kopā un

katrs no tās locekļiem, t.i., viss, kas pilnā mērā izpaužas ģimenes attiecībās (Kovaļovs, 1987).

Tehnoloģijas var traucēt sarunas “aci-pret-aci” intimitātei divos galvenajos veidos. Pirmkārt, cilvēki var attīstīt “tuvību” ar elektroniskām ierīcēm uz reālās dzīves intimitātes rēķina. Jāņem vērā, ka izmantojot elektroniskās ierīces, komunikācija kļūst īsāka, un indivīdi var sākt biežāk izvēlēties tiešsaistes saskarsmi, nevis tiešo kontaktu (Coyne et al., 2011).

Pašreiz bieži var redzēt, ka pāri tikšanās laikā ir pārņemti ar saviem tālruniem, nevis iesaistīšanos sarunā, viens no partneriem var izjust, ka ierīces ietekmē viņu attiecības un komunikāciju (Coune et al., 2011).

Jau deviņdesmitajos gados veiktie pētījumi liecināja, ka interneta izmantošana negatīvi korelē ar personas labizjūtu, ģimenes attiecību kvalitāti, jo vairāk izmantots internets, jo vientuļāka un depresīvāka personība, maz socializējas un ģimenē attiecības pasliktinās (Kraut, Patterson, Lundmark, Kiesler, Mukopadhyay, & Scherlis, 1998). Tiem, kuri izjūt biežāku tehnoferences ietekmi, ir lielāka tieksme uz konfliktiem par tehnoloģiju lietošanu un ir zemāka attiecību apmierinātība, vairāk depresīvo simptomu un zemāks labizjūtas līmenis. Vienlaikus tehnoloģijas palīdz pāriem sazināties (Coyne et al., 2011) tehnoloģiju lietošana, kad pāris nav kopā, lai sazinātos, laiku pa laikam, spēj attiecības pat uzlabot.

Analizējot iepriekš veiktos pētījumus, pētnieki ir nonākuši pie atziņas, ka nepieciešamas apmācības, kurās būtu iespējams apgūt tehnoloģiju lietošanas etiķeti, kurās veidotu izpratni par to, kad ierīci nevajadzētu izmantot vai ko darīt, ja telefons *iepiķstas* sarunas vidū u.tml., kas liek reizē veltīt uzmanību gan tehnoloģijai, gan partnerim. Tā kā tehnoloģiju izmantošana ir kļuvusi ikdienišķa parādība, tad pāra komunikācijas apmācību programmas ir nepieciešamas, lai palīdzētu uzlabot apmierinātību ar attiecībām (Coyne & McDaniel, 2016).

Apmierinātībai ar attiecībām, pētījumi ir parādījuši, ja konstatēta nomāktība, tad ir lielāka ģimenes pastāvēšanas apdraudētība un destruktīvu konfliktu risināšanas veidu parādīšanās, biežāki konflikti un neadekvāti to risinājumi, kas var ietekmēt pat attiecību pastāvēšanu (Coyne, Thompson, & Palmer, 2002).

Nozīmīgi ir izpētīt vai tehnoferencei pastāv saistība ar konflikta vadības stratēģijas izvēli. Konflikta vadības stratēģijas ir aprakstījuši (Thomas & Kilmann, 2008) un izveidojuši mērinstrumentu, kas nosaka konflikta vadības stratēģijas: konkurence/sāncensība - *cīņas* stratēģija, uzvar tas, kuram lielāka vara, resursi un mazāka vajadzība pēc attiecībām; kompromiss - abas puses upurē daļu savu interešu otras puses labā, apzinoties, ka abas ne tikai zaudēs, bet arī iegūs; sadarbība- abas puses meklē optimālāko konflikta risinājumu, respektē un izzina viena otras intereses; izvairīšanās (aiziešana no konflikta) - atliek uz vēlāku laiku konflikta risināšanu, kad emocionālais vilnis mazinājies un pielāgošanās - apmierina vienas puses intereses piekāpties ne pārāk svarīgā jautājumā šodien,

kas nozīmē pretimnākšanu rīt. Katrai no aprakstītajām konflikta vadības stratēģijām ir savas pozitīvās un negatīvās puses (Omarova, 2006; Thomas & Kilmann, 2008).

Pētījuma metodoloģija **Research Methodology**

Pētījuma dalībnieki ir 30 respondenti (n=30) (15 vīrieši un 15 sievietes) Respondentu vecums no 23 līdz 54 gadiem, vidējais vecums 35 gadi. Pētījumā piedalījās dalībnieki, kuri ir pāra attiecībās. Pāra attiecību ilgums bija no 1 gada, vidējais attiecību ilgums 6 gadi. Respondentiem ir dažādi izglītības līmeņi un tie ir dažādu nozaru pārstāvji.

Pētījumā pielietotās metodikas: Apmierinātības ar attiecībām mērīšanai tika izmantots Krastas E. 2015. gadā lingvistiski adaptētā Funk & Rogge, 2007, Pāru apmierinātības indekss (CSI) skala. Tests ietver 32 jautājumus, kurā katram atbilžu variantam tiek piešķirts noteikts punktu skaits. Jo lielāka kopējā punktu gala vērtība, jo augstāka apmierinātība ar pāra attiecībām respondentam (Kronbaha alfa 0.86).

Tehnoloģijas izmantošanas biežuma noteikšanai tiek lietots Coyne, S. M., McDaniel Tehnoloģijas ierīču iejaukšanās skala (Technology Device Interference Scale (TDIS) 2016), kur uzdots jautājums cik bieži Jūsu saskarsmē ar partneri iejaucas vai pat pārtrauc kāda tehniskā ierīce (tālrunis, TV, dators, planšete), atbilde jānovērtē 5 punktu skalā (0-5), kur iespējamie varianti no nekad līdz visu laiku.

Lai noteiktu konflikta vadības stratēģiju izvēli izmantots K. Tomasa – R. Kilmerna tests Konflikta risināšanas instruments (The Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument (TKI), 2008; lingvistiski adaptējusi Krasta E., 2015), doti 30 apgalvojumi, no kuriem jāizvēlas A vai B variants, testa atslēgā saskaitot kopējo izvēlēto apgalvojumu skaitu atbilstoši stratēģijai, iespējams, konstatēt, kuru persona izvēlas visbiežāk.

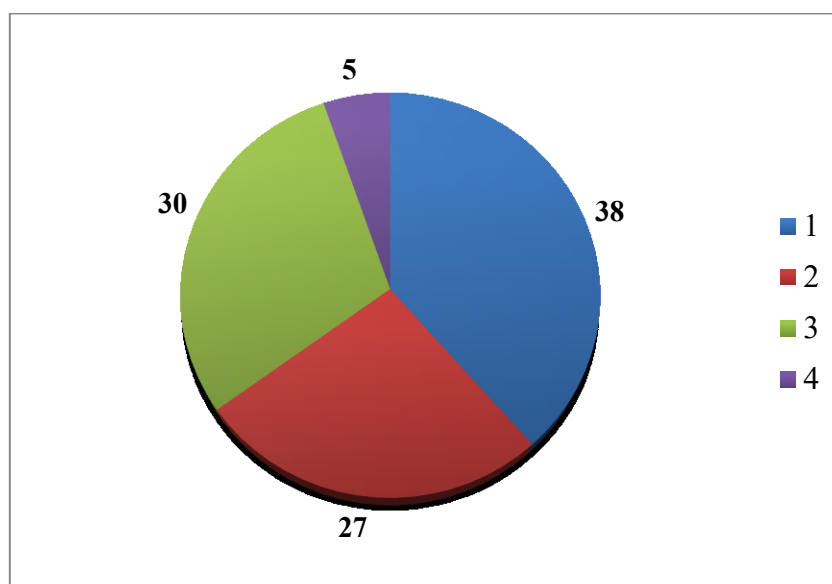
Procedūra. Pētījums tika veikts Latvijas teritorijā. Respondenti anketas aizpildīja individuāli, elektroniskā veidā. Dati ievākti laika posmā no 2016. gada maija līdz jūnijam. Dalībniekiem anketa tika izsūtīta ar elektroniskā pasta starpniecību, ar aicinājumu piedalīties pētījumā. Aptaujas sākumā bija instrukcija un jautājumi par demogrāfiskajiem rādītājiem, kā arī respondenti tika informēti, ka aptauja ir anonīma un dati netiks izpausti vai vērtēti individuāli.

Ievākto datu apstrādei izmantota SPSS programma.

Pētījuma rezultātu analīze *Analysis of the Research Results*

Lai noskaidrotu vai pastāv sakarība apmierinātībai ar attiecībām, tehnoferencei un konflikta risināšanas stratēģijām, pētījumā sākotnēji tika noteikta konkrētu tehnisko ierīču lietošana ikdienā - tālruna, televizora, datora, un planšetes un noteikts to izmantošanas biežums (%), ko katrs respondents novērtē pēc gradācijas no nekad līdz visu laiku, atbilstoši skalai pašnovērtējums ir no 0 līdz 5 punktiem.

Apkopojot aptaujas rezultātus par tehnoloģisko ierīces lietošanas biežumu, kas var veidot pārtraukumus pāru komunikācijā, novērojams, ka visbiežāk: tālrunis 38 %, dators 30 %, TV 27 %, planšete 5 % (skat. 1. attēlu).

Apzīmējumi: 1-tālrunis, 2- TV, 3- dators, 4- planšete

1.att. Tehnoloģisko ierīču iejaukšanās dažādās dzīves situācijās skalas rezultāti
Fig.1 Technological devices intervention in various situations of life scale results

Datu apstrādes rezultātā iegūti sekojoši pētāmo pazīmju aprakstošās statistikas rādītāji (skat. 1. tabula).

Novērtējot iegūtos rezultātus, var secināt, ka normālam sadalījumam pēc ekscesa koeficienta neatbilst Apmierinātības ar attiecībām skala (ekscesa vērtība pēc moduļa pārsniedz savu standartklūdu), kā arī Sāncensības un Sadarbības skalas. Novērtējot koeficientu zīmes (mīnuss vai pluss), var teikt, ka Apmierinātība ar attiecībām respondentu vidū tiek vērtēta neviendabīgi, tas ir, faktiski apmierinātība ar attiecībām tiek vērtēta ļoti dažādi plašā amplitūdā no neapmierinātības līdz apmierinātībai ($|-0,92| > 0,83$). Līdzīgi rezultāti vērojami arī Sāncensības vērtējumā kā konfliktu risināšanas stratēģijas izvēlē ($|-1,44| > 0,83$).

Savukārt, Sadarbības izvēle kā konfliktu risināšanas stratēģijas tiek vērtēta izteikti viendabīgi, jo iegūtais koeficients ir pozitīvs ($1,32 > 0,83$).

1.tab. Tehnoreferences, apmierinātības ar attiecībām un konflikta risināšanas stratēģiju izvēles vērtējumu statistiskie rādītāji

Table 1 *Tehnoreference, satisfaction with the relationship and conflict resolution strategy choice assessments statistical indicators*

	N	M	SD	Asimetrija	Standart-	Ekscess	Standart-
	Vērtība	Vērtība	Vērtība	Vērtība	Kļūda	Vērtība	kļūda
Tehnoreference	30	13,67	7,89	,38	,42	-,18	,83
Apmierinātība ar attiecībām	30	97,13	24,82	,34	,42	-,92	,83
Izvairīšanās	30	5,53	2,59	,09	,42	-,75	,83
Pielāgošanās	30	6,17	2,42	-,89	,42	,31	,83
Sāncensība	30	6,23	3,83	,06	,42	-1,44	,83
Kompromiss	30	6,40	1,97	,05	,42	-,59	,83
Sadarbība	30	5,67	2,00	-,55	,42	1,32	,83

Novērtējot asimetrijas koeficientu, jāsecina, ka normālam sadalījumam neatbilst Pielāgošanās skalas rezultāti, jo ($|-0,89| > 0,42$), norādot, ka biežāk respondenti snieguši augstākus vērtējumus pielāgošanās kā stratēģijas vērtējumam nekā zemākus.

Tā kā pētījumā piedalījušos respondentu skaits atbilst mazas grupas apjomam, tad pētāmo pazīmju neatbilstība normālam sadalījumam ļauj tālākai sakarību starp pētāmām pazīmēm noskaidrošanai pielietot Pirsona korelācijas koeficientu. Rezultāti doti 2. tabulā.

2.tab. Apmierinātības ar attiecībām, tehnoreferences un konflikta risināšanas stratēģiju savstarpējo sakarību korelāciju matrica (n=30)

Table 2 *Relationship satisfaction, technoreference and conflict resolution strategy correlation matrix (n = 30)*

Pazīme	Tehnoreference	Apmierinātība ar attiecībām	Izvairīšanās	Pielāgošanās	Sāncensība	Kompromiss	Sadarbība
Tehnoreference	r	1	-,74**	,18	-,66**	,61**	-,23
	p		,00	,32	,00	,00	,20
Apmierinātība ar attiecībām	r	1	-,27	,64**	-,70**	,58**	,35
	p		,00	,14	,00	,00	,05

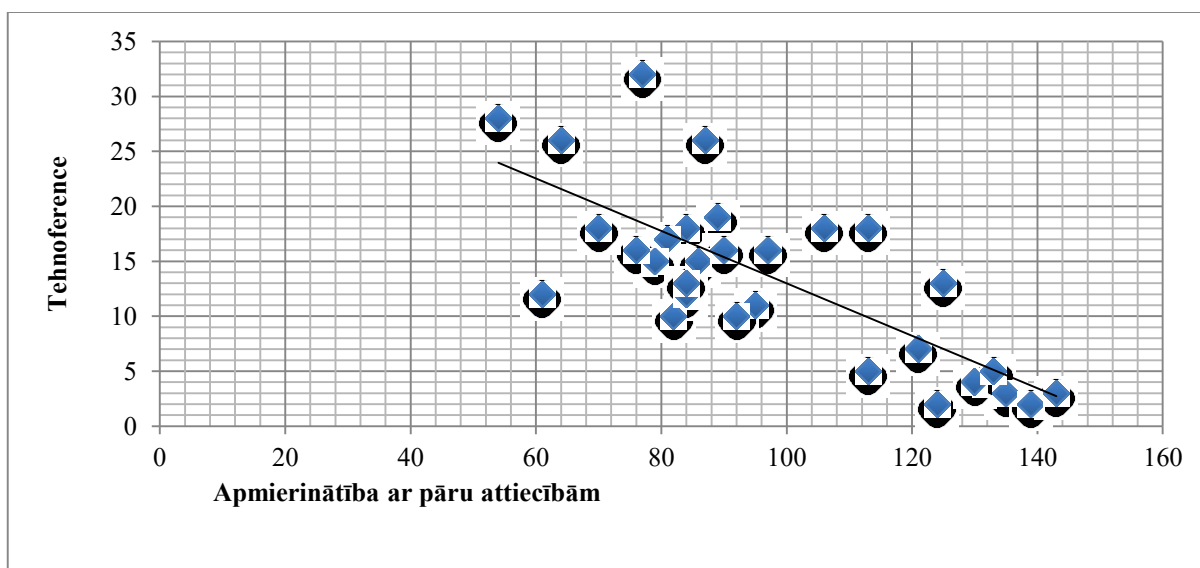
Tehnoreference veido statistiski nozīmīgas pretējas sakarības arī ar pielāgošanās stratēģiju (-0,66) un sadarbība stratēģiju (-0,33).

Savukārt, ar sāncensību tehnoreference veido statistiski nozīmīgu pozitīvu sakarību (0,61).

Apmierinātība ar pāra attiecībām veido statistiski nozīmīgas pozitīvas sakarības ar pielāgošanās stratēģiju (0,64).

Apmierinātība ar pāra attiecībām veido statistiski nozīmīgas negatīvas sakarības ar sāncensību (-0,70). Rezultāti parāda, jo pāris ir apmierinātāks ar attiecībām, jo sadarbība un pielāgošanās kā stratēģijas tiek izvēlēta biežāk.

Iegūtie rezultāti parāda, ka sakarība ir statistiski nozīmīga apmierinātībai ar attiecībām un tehnofereces līmeni, bet pretēja, kas nozīmē, ka pieaugot tehnoferencei, samazinās apmierinātība ar pāra attiecībām un otrādi, jo tehnoference ir mazāka, jo apmierinātība ar attiecībām ir augstāka (skat. 2. attēlu).

2.att. Apmierinātības ar pāru attiecībām un tehnoferenci korelāciju diagramma
Fig.2 Couple's relationships satisfaction and technoference correlation diagram

Iegūtie rezultāti parāda, jo lielāku apmierinātību ar attiecībām indivīds izjūt, jo mazāku *tehnoferenci* piedzīvo un, jo zemāks attiecību apmierinātības līmenis, jo lielāka *tehnoference* pāra attiecībās.

Secinājumi Conclusions

Apkopojot iegūtos rezultātus, iespējams secināt:

1. Pastāv sakarība apmierinātībai ar pāra attiecībām un *tehnoferencei*. Konstatēts, jo lielāku apmierinātību ar pāra attiecībām indivīds izjūt, jo mazāku *tehnoferenci* var piedzīvot un, jo zemāks apmierinātības ar pāru attiecībām līmenis, jo lielāka *tehnoference* pāra attiecībās.
2. Visbiežāk pāru komunikācijā dažādās dzīves situācijās ir novērojama tehnoloģisko ierīču iekļaušanās: tālrunis – 38 %; dators – 30 %; TV – 27 %; planšete 5 %.

3. Rezultāti parāda, ka tehnoferece veido statistiski nozīmīgas pretējas sakarības arī ar pielāgošanās stratēģiju (-0,66) un sadarbības stratēģiju (-0,33).

Savukārt, ar sāncensību tehnoferece veido statistiski nozīmīgu pozitīvu sakarību (0,61).

Apmierinātība ar pāru attiecībām veido statistiski nozīmīgas pozitīvas sakarības ar pielāgošanās stratēģiju (0,64).

Iegūtie rezultāti liecina, ka pastāv sakarība konflikta vadības stratēģijas izvēlei un tehnoferecei, jo augstāka ir *tehnoferece*, jo zemāka ir apmierinātības ar pāru attiecībām indekss un augstāka sāncensības stratēģijas izvēle, turpretim, ja tehnoferecei vērojams zems līmenis, tad augstāks ir apmierinātības ar pāru attiecībām indekss un konflikta vadības stratēģijas izvēle ir kompromiss. Bet pielāgošanās stratēģijas izvēle ir novērojama, ja ir augstāks apmierinātības ar pāru attiecībām līmenis. Izvairīšanās stratēģijas izvēlei vērojama negatīva korelācija, jo augstāka apmierinātība attiecībās, jo mazāk izvēlas izvairīšanās stratēģiju.

Diskusijai

Viens no pētījuma ierobežojumiem ir maza respondentu grupa, tādēļ rezultāti interpretējami tendences līmenī un to nevar attiecināt uz visu populāciju.

Jāņem vērā, ka tehnoloģiju lietošanas biežums ne vienmēr var prognozēt attiecību kvalitāti. Tomēr, kā parādīja šī pētījuma rezultāti, bieža tehnoloģiju lietošana var veidot pārtraukumus pāru komunikācijā, radot risku konflikta izcelsmei par biežu tehnoloģiju lietošanu.

Pētījuma izvēlētais temats ir nozīmīgs pāru attiecību uzlabošanai, iegūtie rezultāti uzskatāmi parāda, ka tehnoloģiju izmantošanas laikā var rasties ne tikai pārtraukumi partneru komunikācijā, bet arī pastāv saistība ar konflikta vadības stratēģijas izvēli. Iesākto pētījuma tematu ir iecerēts turpināt lielākā izlasē, salīdzinot grupas pēc pāru attiecību ilguma un citiem demogrāfiskiem faktoriem.

Summary

In summary, technoferece may form due to frequent interruptions in communication technology use and negatively relate with the couple relationship satisfaction.

Found, the greater the satisfaction with the couple's relationship an individual feels, the less technoferece can experience and, the lower the satisfaction with the level of relationships of couples, the greater technoferece couple's relationship.

As the use of technology has become commonplace in everyday life and its use is the positive side, it should be the other side, that there may be risks of conflicts and establishment of deterioration in relations, as well as destructive conflict resolution strategy choices. In this study, it is like technofereces affect chooses rivalry.

Hence the need for couples communication technology training programs to include user interaction label that can improve the quality of relations, which has also been recognized by other researchers (Coyne et al., 2011).

The technology was not to be regarded as a negative, but rather to consider the limits of its use during the communication, since individuals have a desire to test his technology device use inopportune moment and thus interrupt the interaction with others.

Literatūra References

- Barna Group. (2011). *The family & technology report: How technology is helping families— And TECHNOFERENCE IN RELATIONSHIPS 95 where they need help. State of The Church & Family: 2011 Annual Report*. Retrieved from http://www.barna.org/store?p_shop.product_details&flypage_flypage.tpl&product_id_116&category
- Ahlstrom, M., Lundberg, N., Zabriskie, R., Eggett, D., & Lindsay, G. (2012). Me, my spouse, and my avatar: The relationship between marital satisfaction and playing massively multiplayer online roleplaying games (MMORPGs). *Journal of Leisure Research*, 44, 1–22.
- Bradbury, T. N., Fincham, F. D., & Beach, S. R. H. (2000). Research on the nature and determinants of marital satisfaction: A decade in review. *Journal of Marriage and Family*, 62, 964–980. doi:10.1111/j.1741-3737.2000.00964.x.
- Brenner, J., & Smith, A. (2013). *72 % of online adults are social networking site users. Pew Internet & American Life Project*. Retrieved from <http://www.pewinternet.org/Reports/2013/social-networking-sites/Findings.aspx>.
- Chesley, N. (2005). Blurring boundaries: Linking technology use, spillover, individual distress, and family satisfaction. *Journal of Marriage and Family*, 67, 1237–1248. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1741-3737.2005.00213.x>.
- Coyne, C. J., Thompson, R., & Palmer, C. S. (2002). Marital Quality, Coping With Conflict, Marital Complaints, and Affection in Couples With a Depressed Wife. *Journal of Family Psychology* 2002, Vol. 16, No. 1, 26–37 DOI: 10.1037//0893-3200.16.1.26.
- Coyne, S. M., & McDaniel, T. B. (2016). “Technofence”: The Interference of Technology in Couple Relationships and Implications for Women’s Personal and Relational Well-Being. *Psychology of Popular Media Culture* 2016, Vol. 5, No. 1, 85–98 <http://dx.doi.org/10.1037/ppm0000065>.
- Coyne, S. M., Stockdale, L., Busby, D., Iverson, B. & Grant, D. M. (2011). “I luv u:!”: A descriptive study of the media use of individuals in romantic relationships. *Family Relations: An Interdisciplinary. Journal of Applied Family Studies*, 60, 150–162. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1741-3729.2010.00639.x>.
- Dietmar, C. (2005). Mobile communication in couple relationships. In K. Nyiri (Ed.), *A sense of place: The global and the local in mobile communication* (pp. 201–208). Vienna, Austria: Passagen Verlag.
- Elphinston, R. A., & Noller, P. (2011). Time to face it! Facebook intrusion and the implications for romantic jealousy and relationship satisfaction. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14, 631–635. <http://dx.doi.org/10.1089/cyber.2010.0318>.
- Gentile, D. A., Coyne, S. M., & Bricolo, F. (2013). Pathological technology addictions: What is scientifically known and what remains to be learned. In K. Dill (Ed.), *The Oxford*

- Handbook of Media Psychology* (pp. 382–402). New York, NY: Oxford University Press. <http://dx.doi.org/10.1093/oxfordhb/9780195398809.013.0022>.
- Glenn, N. D., & Weaver, C. N. (1981). The contribution of marital happiness to global happiness. *Journal of Marriage and the Family*, 43, 161–168. <http://dx.doi.org/10.2307/351426>.
- Hendrick, S. S., Hendrick, C., & Adler, N. L. (1988). Romantic relationships: Love, satisfaction, and staying together. *Journal of Personality*.
- Jarvenpaa, S. L., & Lang, K. R. (2005). Managing the paradoxes of mobile technology. *Information Systems Management*, 22, 7–23. <http://dx.doi.org/10.1201/1078.10580530/45520.22.4.20050901/90026.2>.
- Kovaļovs, S. (1990). Ģimenes attiecību psiholoģija. Rīga: “Zvaigzne”.
- Krasta, E. (2015). *Piedošanas motivācijas saistība ar laulāto apmierinātību ar attiecībām*. RPIVA, nepublicēts kursa darbs
- Lenhart, A., Madden, M., Smith, A., Purcell, K., Kickuhr, K., & Rainie, L. (2011). *Teens, kindness and cruelty on social network sites*. Pew Internet & American Life Project. Retrieved from <http://pewinternet.org/Reports/2011/Teens-and-socialmedia/Part-1/Social-network-sites.aspx>
- Mazmanian, M. A., Orlikowski, W. J., & Yates, J. (2005). Crackberries: The social implications of ubiquitous wireless e-mail devices. In C. Sørensen, Y. Yoo, K. Lyytinen, & J. DeGross (Eds.), *Designing ubiquitous information environments: Socio-technical issues and challenges* (pp. 337–343). New York, NY: Springer. http://dx.doi.org/10.1007/0-387-28918-6_25.
- Middleton, C. A., & Cukier, W. (2006). Is mobile email functional or dysfunctional? Two perspectives on mobile email usage. *European Journal of Information Systems*, 15, 252–260. <http://dx.doi.org/10.1057/palgrave.ejis.3000614>.
- Omarova, S. (2006). Cilvēks runā ar cilvēku. Kamene. 130 lpp.
- Oulasvirta, A., Rattenbury, T., Ma, L., & Raita, E. (2012). Habits make smartphone use more pervasive. *Personal and Ubiquitous Computing*, 16, 105–114. <http://dx.doi.org/10.1007/s00779-011-0412-2>.
- Pettigrew, J. (2009). Text messaging and connectedness within close interpersonal relationships. *Marriage and Family Review*, 45, 697–716. <http://dx.doi.org/10.1080/01494920903224269>.
- Rainie, L., & Keeter, S. (2006). *Americans and their cell phones*. Pew Internet & American Life Project. Retrieved from <http://www.pewinternet.org/Reports/2006/Americans-and-their-cell-phones.aspx>.
- Rusbult, C. E., Martz, J. M., & Agnew, C. R. (1998). The Investment Model Scale: Measuring commitment level, satisfaction level, quality of alternatives, and investment size. *Personal Relationships*, 5, 357–387. <http://dx.doi.org/10.1111/j.1475-6811.1998.tb00177.x>.
- Schnurr, P. M., Mahatmya, D., & Basche, A. R. (2013). Marital Quality, Coping With Conflict, Marital Complaints, and Affection in Couples With a Depressed. *Wife Psychology of Violence 2013, Vol. 3, No. 1*, 70–83 DOI: 10.1037/a0030601
- Sidelinger, R. J., Ayash, G., Godorhazy, A., & Tibbles, D. (2008). Couples go online: Relational maintenance behaviors and relational characteristics use in dating relationships. *Human Communication*, 11, 341–355.
- Smith, A. (2010). *Home Broadband 2010*. Pew Internet & American Life Project. Retrieved from <http://www.pewinternet.org/Reports/2010/Home-Broadband-2010.aspx>.

Aija Dudkina, Lida Maslinovska. Tehnoference, apmierinātības ar pāra attiecībām saistība ar konflikta vadības stratēģijas izvēli

Smith, A. (2013). *Smartphone ownership 2013. Pew Internet & American Life Project.* Retrieved from [http://www.pewinternet.org/Reports/2013/Smart phone-Ownership-2013/Findings.aspx](http://www.pewinternet.org/Reports/2013/Smart-phone-Ownership-2013/Findings.aspx).

Thomas, T. W., & Kilmann, R. H. (2008). *Conflict Mode Instrument*, CPP, Inc. | 800-624-1765 | www.cpp.com